

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

Furet - værerbitt

LANGESUND: Furet - værerbitt. Det er det første som slår meg når jeg sitter ovenfor Erik Bye. Sjømannen, hovdingen, journalisten, dikteren og trubaduren. En person som har vært med på mer, og opplevd mer i livet enn de fleste. Alderen har satt sine spor, han

har nylig fylt 71 år, men er like engasjert, og engasjerende. Fortsatt brenner idealismen, fortsatt er engasjementet for de svake sterkt tilstede.

LARS LØKKEBO

– Jeg ser trekk i det norske samfunnet som jeg ikke liker. Men Norge er et bra land å bo i, det vet alle. Men det er blitt en sterk materialistisk tendens. Det er blitt en markeds og pengedyrking jeg ikke liker. Det er litt i strid med det norske folkelynet, sier Erik Bye. Han er litt redd for det han kaller en overflodsholdning.

VASSER I PENGER

– Statsministeren sier at vi vasser i penger. Det forstår ikke gamle damer med lærbensbrudd som ligger i sykehuskorridorer

” Det er blitt en markeds og pengedyrking jeg ikke liker.

på grunn av plassmangel. Det forstår ikke syke mennesker som står på uendelige ventelister for å få behandling. Jeg har selv ligget på korridor etter en benoperasjon. Men jeg er en sterk mann som tåler det. Men i den gangen lå det pasienter med smerter. Der vasset man ikke i penger, men i pasienter.

– Jeg har prøvd å forstå de politikerne som prøver å forklare hvordan dette henger sammen. Men jeg klarer ikke med min beste vilje å forstå at en pengevassen- de nasjon ikke kan ta bedre vare på syke og gamle, sier han.

BROD OG MARGARIN

– De norske menneskene som jeg kjenner best har aldri vasset i penger. De var glad for at de hadde brød og margarin. Jeg føler rett og slett at vi kan gå av sporet. Hele det vestlige samfunnet ser ut til å gjøre det i jakten på penger. Alle skal vi nå bli markedsorienterte. Selv strøm, som vi i dette vassdragsrike landet har vært stolte av at har vært rimelig for alle, den skal bli dyrere, sier Erik Bye.

BORTSKJEMT

– Jeg har vært bortskjemt i hele mitt liv, sier han. Erik Bye ble født i Brooklyn i USA, og bodde der til han kom i folkeskolealder. Han hadde en halvbror, som døde ved slutten av krigen.

– Han var 11 år eldre enn meg, men jeg hadde akkurat blitt stor nok til at han var blitt som en bror for meg da han døde, sier Erik Bye. 1. mars fylte han 71 år. Gamle skader har begynt å gjøre seg gjeldende, han har litt problemer med ryggen, men er ellers

” Statsministeren sier at vi vasser i penger. Det forstår ikke gamle damer med lærbensbrudd som ligger i sykehuskorridorer på grunn av plassmangel.

sterkt oppegående.

– Det er fullt mulig å sprelle i min alder også. Men ut i fra alderens premisser, sier han.

HISTORIELOSHET

Erik Bye blir litt arg når han kommer inn på det han kaller dagens historieløshet.

– Det henger mye igjen av annen verdenskrig i meg. Jeg blir litt forbannet når jeg ser hva som skjer nå. Det er jo nesten slik at de gutta og jentene, som var med i Milorg, nå må be om unnskyldning for at de var med.

– I dag ser vi en nytolkning av verdenskrigen og en slags uskyldiggjøring av nazistene. NRK, for eksempel, har flere ganger vært et ukritisk mikrofonstativ for slike nytolkere og gamle nazister. Det er greit at de slipper til orde, men det er galt hvis de slipper mot-spørsmål. Historieløshet er ikke

så lurt for et folk, sier han.

Det er ingen tvil om hva han mener, at det er på tide å behandle de som kjempet for fedrelandet på den måten de fortjener.

ROJALIST

@Tekst:– Jeg er ikke rojalist av politisk prinsipp. Jeg er norsk rojalist, fordi vårt kongehus aldri har vist annet enn dyp respekt og lojalitet overfor det norske folk. Både kong Haakon, kong Olav og nå kong Harald var og er utmerkede representanter for vårt land. Jeg var en stor beundrer av kong Olav, og fikk også lære han å kjenne. Han var et meget beskjedent menneske og et arbeidsjern.

– Vårt kongehus i dag fortjener respekt og samarbeidsvilje. De fortjener ikke respektløs pressensnusing i deres privatliv, som vi ser alt for mye av, spesielt ovenfor de unge.

– Jeg forstår ikke helt byggmester Jagland og hans nye norske hus. Vi trenger ikke noe nytt hus. Jeg vet en god del om dette huset, og skal snart se to viktige deler av det. Det ene er 850 års jubileet til Heddal Stavkirke, det andre er Nidarosdomen, der jeg skal være til stede ved Olsok. Det er to viktige flyover av det norske hus, men selve huset er mye eldre enn både stavkirke og dommen. Jeg skjønner derfor ikke helt snekringa til Jagland. Det vi trenger er vedlikeholdsarbeid på det huset vi har. Jeg er bekymret når fremstående norske lovsigemenn, som professor Ståle Eskeland, peker på at gjennom Schengen-avtalen er Jagland i ferd med å hakke løs på

selve grunnmuren til huset, nemlig Norges Grunnlov, sier Erik Bye, og slår litt i bordet.

– Det jagland driver med nå, er å bygge et lite tilbygg til rekkehusbebyggelsen i EU.

MOT SCHENGEN

Schengen-avtalen. Det ordet er nok. Da kommer Erik Byes engasjement fram for fullt.

– Jeg er opprørt over den manglende debatten om dette. Det er mange personer, ikke minst lovkyndige, som advarer mot denne avtalen, og som føler at regjeringen har ført folk bak lyset, og fått dem til å tro at det hele dreier seg om å kunne reise på sydentur uten å ha med seg pass.

” De norske menneskene som jeg kjenner best har aldri vasset i penger. De var glad for at de hadde brød og margarin.

– Jeg var underskriver på et opprop som ble levert til Stortinget, der vi ba dem ta hensyn til grunnloven. Det vi gjør er å gi fra oss suverenitet. Jeg er veldig bekymret, for folk er trette etter to EU-avstemninger. De orker ikke å ta denne debatten. Og pressen har vært helt død, eller direkte servil. Nå forsøker regjeringen å presse gjennom en avgjørelse i Stortinget, uten å ta hensyn til Grunnloven og Grunnlovens bestemmelse om avgivelse av suverenitet. Da kan Ap og Høyre gå arm i arm og ta hele folket inn bakdøra til EU, sier Erik Bye.

OPPLÆRT TIL Å DREPE

Det høres litt merkelig ut. Fredsmennesket Erik Bye var opplært til å drepe. Under og etter krigen var han befalingsmann og våpeninstruktør. Men da han fikk beskjed om at han skulle til Tyskland som okkupasjonssoldat etter andre verdenskrig fikk han nok.

– Tanken på å være okkupasjonssoldat, etter å hatt tyskerne her i fem år, var direkte motbydelig. Jeg gikk direkte til generalmajor Olav Helseth, og utrolig nok fikk jeg studiepermisjon ett år. Dermed var min tid i uniform over, men jeg var lenge knyttet til beredskapen som kringkastingsmann, sier Bye.

GENENE STYRER

– Det må være noe med genene mine, jeg tror det er de som styrer meg. Dette er Erik Byes forklaring på sin stadige rastløshet. Fortsatt står sjøen han nær, selv om det er mange år siden han måtte selge skøyta si. Men hytta midt i Oslofjorden blir flittig benyttet.

– Jeg savner skøyta, det var et eget liv. På mange måter var det symbolet på saken etter friheten. Men jeg har alltid hatt uro i meg. Jeg har ikke fått det ut av kroppen, sier Erik Bye.

KRITIKK: Erik Bye kommer med klar kritikk til regjeringen og dagens politikere. Mest skremt er han over hvor liten debatt det er rundt Schengen-avtalen.

...nna når Erik Bye kommer i gang med sine historier.

te kreftformer i
dels av folk
tall enn
100 år
men i stor
og

110859